

Ishøj Kommunes børnepolitik

**"Et godt børneliv
- et fælles ansvar"**

Indledning

Ishøj Kommunes børnepolitik skal være det styringsredskab, der sikrer en sammenhængende indsats for et godt børneliv i kommunen. Det er målet med denne politik, at skabe rammer for at forældre, lærere, pædagoger, idrætsledere, sagsbehandlere, sundhedsplejersker og andre kan give børnene en tryk, lærerig og udviklende tilværelse.

Børnepolitikken skal understøtte forældre, sundhedsplejen, daginstitutioner, skoler, PPR, idrætsorganisationer og kulturelle foreninger i, at børns generelle og specifikke behov bliver tilgodeset bedst muligt.

Med denne børnepolitik ønsker Ishøj Kommune at understrege, at børn og unges trivsel og udvikling er et fælles ansvar.

Børnepolitikken vil løbende blive evalueret i forhold til de aktiviteter der er eller vil blive sat i gang til opfyldelse af politikens målsætninger. Derudover vil der blive givet en årlig status til byrådet på byrådsmødet i december. Den første status vil således blive i december 2007.

Børnepolitikken dækker alle børn og unge i Ishøj Kommune i alderen 0 – 18 år.

Disposition og læsevejledning til børnepolitikken

Side 8 – 12: "Ishøjs værdier i børnepolitisk perspektiv"

De af byrådet vedtagne Ishøj-værdier er her sat ind i en børnepolitisk sammenhæng. Ved hver værdi forklares det, hvordan netop den værdi har betydning for udmøntningen af børnepolitikken. For at konkretisere værdierne er der opstillet "Tegn på værdien", så man nemt kan danne sig et billede af værdiens betydning i det daglige arbejde med børn og unge.

Side 12 – 14: "Tidlig indsats og forebyggende arbejde – normalområdets rolle og muligheder"

Kravet til børnepolitikken i henhold til Anbringelsesreformen er, at den skal skabe sammenhæng mellem de indsatser og tilbud der er i normalområdet og de indsatser og tilbud der er på specialområdet for børn og undervisning. Disse sider beskriver hvilke mål Ishøj Kommune har for normalområdets

opgaveløsning, hvilken karakter indsatsen skal have, hvem er aktørerne i normalområdet og hvem er målgrupperne. Dertil er det eksemplificeret, hvad der i kommunen findes af 'indsatser i normalområdet'.

Side 15 – 27: Børnepolitikens 5 temaer

Børnepolitikens 'krop' består af 5 temaer, der alle er delt op i vision, børns rettigheder og de børnepolitiske mål for det pågældende tema.

Side 15 – 16: Tema: Sundhed og trivsel

Side 17 – 19: Tema: Børns fysiske rammer

Side 20 – 22: Tema: Børn, fritid og kultur

Side 23 – 25: Tema: Børns læring og udvikling [i kommunale institutioner]

Side 26 – 27: Tema: Familie og netværk

Den børnepolitiske ordbog

I børnepolitikken anvendes forskellige ord og begreber gentagne gange. For at afklare, hvad der menes med de forskellige begreber følger her en ordliste, der forklarer ordene i en børnepolitisk sammenhæng.

Børns medbestemmelse	<p>I FN's børnekonvention bruges ordet medbestemmelse.</p> <p>”Der er ikke nogen nedre grænse for, hvornår børns synspunkter kan blive inddraget, men i praksis handler det om tilpasning i forhold til barnets alder og udvikling, både når det drejer sig om det enkelte barn, og når det drejer sig om inddragelse af børn som gruppe i en demokratisk proces.” (<i>Børnekonventionen i Danmark side 94; Børnerådet, 2002.</i>)</p>
Forebyggende arbejde	<p>For at sikre børn og unge i Ishøj kommune en tryk opvækst og udnyttelse og udvikling af evner, er alle der arbejder med denne målgruppe forpligtet til at have skærpet opmærksomhed på børn og unges udvikling og at iværksætte de tiltag, der er nødvendige for at dette mål nås.</p>
Frirum	<p>Frirum er omtalt i børnepolitikken i forbindelse med faciliteter og lokaler. Frirum skal i den sammenhæng opfattes som fysiske rum (lokaler), hvor børn og unge kan udfolde sig på egne præmisser.</p> <p>Frirum udgør i denne sammenhæng et lokale som kommunen stiller til rådighed, enten i form af et værested eller i tilknytning til en eksisterende kommunal institution, f.eks. en klub. Frirum skal sikre børn og unges mulighed for spontanitet og kreativitet uden at 'de voksne' puster dem i nakken!</p>
Inklusion (fagligt, socialt og personligt)	<p>Børn og unge skal opleve – uanset social, kulturel og personlig baggrund – at de er en del af fællesskabet, som de har medansvar for og har ret til at have indflydelse på.</p>

Integration	De professionelle skal medvirke til, at børn, unge og deres forældre i fællesskaberne gensidigt anerkender hinandens sociale, kulturelle og personlige baggrunde, således at alle børn, unge og deres forældre har demokratisk medansvar og indflydelse på de fællesskaber, de færdes i.
Interkulturel kompetence	"Interkulturel kompetence handler først og fremmest om åbenhed over for forskelle og om viden om deres historiske, sociale som kulturelle kontekst. Dvs., at det ikke handler om at lade som om man er en anden end den man er, men om at kunne sætte sig ind i, hvordan verden kan se ud med andre menneskers øjne, og det kræver både overskud og øvelse". (Karen Risager 2003)
Interkulturel pædagogik	Interkulturel pædagogik vedrører spørgsmål om undervisning, uddannelse og dannelse af børn, dvs. undervisning og pædagogik, der tager udgangspunkt i en anerkendelse, respekt for og inddragelse af de sociale, sproglige, kulturelle og historiske forudsætninger som fællesskaberne repræsenterer. Målet er, at børn og unge bliver mødt med troen på deres ressourcer i dagtilbud, skole og uddannelsesinstitution, at alle elever opnår den samme høje sproglige og kulturelle kompetence og udvikler den samme høje grad af indsigt i og loyalitet med det demokratiske samfunds værdigrundlag.
Ishøj Kommune – hvem er det?	Når Ishøj Kommune er nævnt som aktør kan der være tale om det faglige personale ude i institutioner og skoler, en forvaltning eller selve Byrådet. Alt efter sammenhængen kan en eller flere af aktørerne være indbefattet.
Klimaets fordringer og forudsætninger	Er nævnt under Sundhed og trivsel/integration og inklusion og er en henvisning til, at det danske klima forudsætter et andet forhold til beklædning, fødevarer og optagelse af vitaminer og mineraler end klimaet på andre breddegrader.
Kommunal helhedstænkning	Er et udtryk for at tænke i sammenhænge i arbejdet med børn og unge. Fag- og forvaltningsgrænser må ikke være til hinder for bar-

	nets eller den unges trivsel og udvikling.
Kvalificering af praksis	Kvalificering af praksis betyder, at organisationen hele tiden bestræber sig på at øge effekten af indsatser og tilbud. Dette kan ske gennem efteruddannelse med udgangspunkt i organisationens behov. Det kan ske gennem kollegial vejledning, hvor alle er åbne over for at give og modtage råd og vejledning. Og det kan ske gennem vidensdeling, hvor organisationen arbejder systematisk på at indsamle og udbrede viden fra medarbejderne.
Ressourcesyn	Ressourcesyn drejer sig om, i pædagogisk sammenhæng, at have høje forventninger til børn og unge.
Sammenhæng og gennem-sigtighed i tilbudene	Sammenhæng og gennemsigtighed betyder at det, set med brugers øjne, er klart og tydeligt, hvordan et sagsforløb hænger sammen, herunder hvilke personer man skal møde, hvad der skal drøftes, hvem der beslutter og følger op, og hvornår der skal evalueres.
Tidlig indsats	Med tidlig indsats menes, at et barns problemer skal søges afhjulpeth, straks de er observeret. Tidlig indsats iværksættes for at forhindre, at problemerne vokser sig så store, at de ikke kan afhjælpes i hjemmet eller i det nære miljø. "Tidlig" skal således forstås i forhold til problemers opståen, og ikke 'kun' i forhold til barnets alder.
Tidlig og rettidig indsats	Den sammenhængende børnepolitik forudsætter, at normalsystemet er forpligtet på en generel forebyggende indsats. Når der <u>ikke</u> er rimelig mulighed for rettidigt at afhjælpe i normalsystemet, indtræder den udvidede underretningspligt.
Tværfagligt team	De professionelle, der arbejder med børn og unge i normalsystemet, har en afgørende rolle mht. at opspore udsatte børn og unge og yde en forebyggende indsats. For at sikre at problemerne løses i barnets kendte og nære miljø skal medarbejdere i normalsystemet inddrage sagsbehandlere, SSP, PPR og andre faggrupper, i et tæt tværfagligt samarbejde, så

en koordineret og tidlig indsats kan iværksættes rettidigt, hvor det er nødvendigt.

Ishøjs værdier i børnepolitisk perspektiv

Ishøj Byråd har vedtaget nedenstående værdier som det overordnede værdisæt, der arbejdes ud fra i hele kommunen. Både politikere og alle kommunens medarbejdere er forpligtet til at arbejde ud fra disse værdier.

Ishøj Kommunes børnepolitik sikrer sammenhæng mellem normalområdet, det forebyggende arbejde og indsatsen over for børn og unge med særlige behov.

Troværdighed

- Børnepolitikken er styringsredskab for arbejdet med børn og unge
- Børnepolitikken sikrer overensstemmelse mellem ord og handling i det daglige arbejde
- Børnepolitikken evalueres hvert fjerde år

Tegn på værdien

- Professionelle voksne er ordholdende, omsorgsfulde og nærværende overfor børn og unge
- Professionelle voksne optræder korrekt og forbilledligt
- Professionelle voksne tager børn og unge alvorligt og sikrer deres ret til medbestemmelse
- Børn og unge har tillid til voksne
- Børn og unge har tillid til hinanden

Klare budskaber

- Kvalificerede begrundelser for valg af de metoder, der arbejdes med, for at sikre og udvikle rammerne for et godt børne- og ungeliv i kommunen
- Klare budskaber til Ishøjs børn og unge: Initiativer der sættes i værk på baggrund af børnepolitikens vedtagelse skal kommunikeres klart og tydeligt til de relevante målgrupper

Tegn på værdien

- Enighed om definitioner og dermed indholdet i begreber og metoder
- De faggrupper, der arbejder med børn og unge til daglig, igangsætter, begrundes og dokumenterer aktiviteter
- Børn og unge inddrages, i videst muligt omfang, i beslutninger der påvirker og vedrører deres liv og hverdag
- Børn og unge har adgang til informationer om beslutninger, der vedrører deres liv og hverdag

Respekt

- Respekt i børnepolitisk sammenhæng betyder respekt for barnet og barnets rettigheder. I alle anliggender, der har indflydelse på barnets hverdag, er det vigtigt at sikre barnets ret til medbestemmelse. Dette betyder at barnet skal sikres retten til at give udtryk for sin mening, og at denne mening respekteres i overensstemmelse med barnets alder og modenhed
- Respekt som værdi knytter sig derfor også til værdien om troværdighed og barnets ret til at omgås engagerede voksne, der tager barnet alvorligt
- Ishøj Kommune modarbejder overgreb på og diskrimination af børn og unge

Tegn på værdien

- At der altid tages udgangspunkt i barnets styrkesider, forstået som troen på det enkelte barns kompetencer, og at barnet altid mødes uden fordomme og støttes i troen på, at det kan påvirke sine livsvilkår
- De voksne møder børn med anerkendelse, accepterer og respekterer barnets egne følelser og tanker
- At barnet, i overensstemmelse med alder og modenhed, inddrages i beslutninger omkring barnets liv og hverdag
- At børn i Ishøj Kommunes dagtilbud har tid og plads til egen leg

Ansvarlighed

- Ingen, der i det daglige arbejder med børn og unge, kan fralægge sig ansvaret for barnets eller den unges trivsel og udvikling
- Børns opdragelse er primært forældrenes ansvar, men kommunen og lokalsamfundet har et medansvar

Tegn på værdien

- At børn og unge i Ishøj Kommune i deres daglige kontakt med voksne møder positive rollemødel
- Voksne som påtager sig deres ansvar og handler, hvis barnet eller den unge viser tegn på mistrivsel

Åbenhed

- Helhedstænkning er udgangspunktet for alt arbejde med børn og unge
- For at sikre åbenhed lægger Ishøj Kommune vægt på et højt informationsniveau, god kommunikation og et forpligtende tværfagligt samarbejde

Tegn på værdien

- Sammenhæng mellem de arenaer barnet befinder sig på
- God kommunikation mellem barnets kontakt- og resursepersoner (barnets netværk) skal sikre, at eventuelle problemer opdages på et tidligt stadie
- Gode og klare kommunikationsveje i sager vedrørende børn og unge

Handlekraft

- Børnepolitikken skal sikre *muligheden* for at handle, når det drejer sig om børns trivsel og udvikling
- Muligheden for handlekraft, er en af de vigtige betingelser for at arbejde målrettet med en tidlig indsats
- Handlekraft i det daglige: Det er vigtigt, at både voksne og børn har muligheder for at kunne tage initiativ til anderledes og nye aktiviteter

Tegn på værdien

- Målrettet handling og arbejde med den tidlige indsats (hvis denne er nødvendig)
- Børn og unges muligheder for at tage initiativer til forskellige aktiviteter fremmes og støttes
- Børn og unge i kommunen deltager aktivt i deres nærmiljø

Sund fornuft

- Sund fornuft i børnepolitisk sammenhæng betyder at alle de ovenstående værdier og mål kommer til udtryk i børn og unges liv og hverdag her i kommunen

Mål for værdien

- Værdien sund fornuft knytter an til alle de andre værdier. Overordnet er målet, at det på alle niveauer og i alle situationer skal være muligt at bruge sin sunde fornuft, og handle til fordel for barnets eller den unges bedste

Tidlig og rettidig indsats og forebyggende arbejde – normalområdets rolle og muligheder

Kravet i Anbringelsesreformen er, at kommunerne laver en sammenhængende børnepolitik. En del af denne sammenhæng er at beskrive hvordan normalområdet, forstået som dagtilbud og skoler, kan spille en aktiv rolle i en tidlig indsats og dermed i det forebyggende arbejde. Målene for normalområdets rolle og muligheder gælder for alle børnepolitikens temaer.

Mål for dette område

- Målet er, at beholde barnet i normalområdets regi
- Målet med opgaveløsning i normalområdets regi skal altid hvile på et sagligt grundlag
- Normalområdet skal løse så mange opgaver som muligt, og sikre et tværfagligt samarbejde, om nødvendigt med andre faggrupper i kommunen (PPR, tværfaglige teams og Socialforvaltningen)
- De forskellige aktører (i form af institution og dertil hørende fagpersonale) i normalområdet skal gøre mest muligt for at opfylde barnets særlige behov, eller løse eventuelle problemer

Indsatsens karakter

Udgangspunktet for at opfylde målene er at anvende foranstaltninger i normalområdet. Begrebet 'foranstaltning i normalområdet' skal forstås som opgaver, der løses indenfor normalområdets rammer, og ikke kun er iværksat på baggrund af en underretning til Socialforvaltningen, eller indstilling til PPR.

- Det kan være 'uformelle' initiativer der tages af den enkelte lærer eller pædagog
- Det kan også være et særligt tilbud til et barn eller en gruppe af børn, som udøves inden for normalområdets regi
- Specifikke pædagogiske redskaber der anvendes for at fremme et bestemt mål og/eller adfærd hos et barn eller en gruppe af børn
- Aktiv dialog og forpligtende samarbejde med forældrene er en forudsætning for at en tidlig indsats kan lykkes

Aktører

Dagtilbud
Skoler
Udd.inst.
Sundhedspleje

Tidlig og rettidig indsats: For at opnå målet om, at barnet bliver inden for normalområdet regi, er en tidlig indsats påkrævet fra alle aktører i alle henseender. De enkelte institutioner skal definere en fælles faglighed, og dermed et fælles udgangspunkt for, hvornår man skrider til handling. Der er aldrig noget der er 'for tidligt'. Det er det faglige, professionelle personales pligt, at informere forældrene så snart de har mistanke om, at barnet på den ene eller anden måde mistrives. Tidlig indsats og god dialog med forældrene er derfor de to vigtigste elementer i normalområdets forebyggende arbejde.

Principper for aktørerne

Den sammenhængende børnepolitik opstiller fælles principper for normalområdets handlinger. De enkelte driftssteder og personalet skal formulere deres egne helt konkrete handlinger.

Målgrupper

Alle børn i normalområdet, som kan udvise tegn på, at en ekstra indsats kan være påkrævet. Et særligt behov, der kan være af kortere eller længere varighed.

Eksempler på eksisterende indsatser

Hvad findes, som kan have betegnelsen 'foranstaltninger i normalområdet'?

Forældresamarbejde

Elevplaner i folkeskolen

Læreplaner i daginstitutioner

Undervisningsdifferentiering

Løbende evaluering

PAS – Pædagogisk Analyse System

Skole-hjem samtaler

Hente/bringe-lærere, der er særligt opmærksomme på at bestemte elever møder i skole

PPR har åben rådgivning på UU (faste ugedage)

Tværfaglige teams

Støttepædagoger

Folkeskolelovens §4A, sprogstimulering af 3-4 årige tosprogede børn

Børnepolitikens 5 temaer

Tema: Sundhed og trivsel

Vision for temaet: Visionen for temaet 'sundhed og trivsel' er at alle børn i Ishøj Kommune skal have muligheden for at træffe gode og sunde valg, sådan at de kan få et rigt, trygt og udviklende ungdoms- og voksenliv. Børn og unge skal have nemmere ved at træffe de sunde valg frem for de usunde.

Temabeskrivelse Børn og sundhed. Temaet dækker børn og unges sundhed i alderen 0-18. Indenfor de forskellige aldersgrupper er der forskellige emner der er vigtige at sætte fokus på. Temaet er ligeledes både et tema om fysisk sundhed – herunder kost og krop, men også om psykisk sundhed. Forældre og familie spiller en stor rolle, når det drejer sig om barnets sundhed og trivsel. Temaet er ligeledes kendetegnet af de mange forskellige faser i barnets/den unges liv.

Børns rettigheder

- Alle børn i Ishøj har ret til mindst en times bevægelse hver dag
- Alle børn i Ishøj har ret til en tryk og glad hverdag uden mobning
- Børn i Ishøj, der er truede på deres trivsel og udvikling, har ret til hurtig og relevant hjælp.

Børnepolitiske mål De børnepolitiske mål under dette tema har følgende overskrifter:

1. Fysisk og intellektuel vækst og udvikling
2. Demokrati og medbestemmelse
3. Integration og inklusion (se side 4 for forklaring)
4. Gode voksenrelationer
5. Kvalificering af praksis

I den følgende del beskrives målene punkt for punkt.

1. Fysisk og intellektuel vækst og udvikling

Mål for forandring/udvikling:

- Ishøj Byråd skal sikre et udbredt kendskab til kommunens politikker for kost og økologi
- Alle kommunens børn og unge skal have adgang til sund kost og motion hver dag i dagtilbud, skoler, uddannelsesinstitutioner og

	<p>fritid</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Alle børn og deres familier i kommunen skal tilbydes information om, hvordan de kan skabe sunde vaner
2. Demokrati og medbestemmelse	<ul style="list-style-type: none">➤ Alle børn i Ishøj Kommune skal inddrages aktivt i dialog omkring sundhed i deres dagtilbud, skole eller uddannelsesinstitution➤ Voksne omkring barnet skal fremme barnets bevidsthed, selv-værd og dømmekraft, der sætter det i stand til at træffe selvstændige valg, der er baseret på viden om sundhed og trivsel➤ Alle kommunens børn skal ved 9.klassetrin have gennemført en 'sundhedsuddannelse', der kommer rundt om alle vigtige emner omkring sundhed.
3. Integration og inklusion	<ul style="list-style-type: none">➤ Sundhedsplejen skal sikre formidling af viden om sund og alsidig kost ved besøg i hjemmet➤ Temaet sundhed og trivsel inddrages løbende af sundhedsplejen i mødregrupperne➤ Temaet sundhed og trivsel inddrages i arbejdet med børn og unge og deres familier
4. Voksenrelationer	<ul style="list-style-type: none">➤ Voksne omkring barnet medvirker til at barnet trives og udvikler sociale og sundhedsmæssige kompetencer
5. Kvalificering af praksis	<ul style="list-style-type: none">➤ Alle faggrupper, der beskæftiger sig med børn og unge, skal have den nødvendige faglige viden for at kunne fremme børns viden om sundhed i institutioner og skoler

Se i øvrigt Ishøj Kommunes sundhedspolitik for kommunens overordnede sundhedspolitik.

Tema: Børns fysiske rammer

Vision for temaet: Visionen for temaet er at de fysiske rammer, som vores børn færdes i, skal have æstetisk kvalitet.
Børn skal også møde "uberørthedens æstetik" i form af de mange naturområder, vi har til rådighed i Ishøj Kommune.
De fysiske rammer, ude såvel som inde, skal indbyde til fysisk aktivitet og selvstændig leg.

Temabeskrivelse Temaet dækker alle de fysiske rammer, som børn og unge færdes i til daglig. Både indenfor dagtilbuds- og skoletid, men også de fysiske rammer og tilbud der findes i kommunen i børnenes frie tid.
Temaet opstiller mål for fysiske rammer, ude såvel som inde, og for hvordan de fysiske rammer skal have en funktion i forhold til børns læring, udvikling og sundhed.

- Børns rettigheder**
- Børn har ret til fordybelse
 - Børn har ret til oplevelser
 - Børn har ret til ude områder og legepladser, der ikke er præget af vanetænkning
 - Børn har ret til medbestemmelse i forbindelse med renoveringer eller nybyggerier
 - Børn har ret til et sundt indeklima

Børnepolitiske mål De børnepolitiske mål under dette tema har følgende overskrifter:

1. Fysisk og intellektuel vækst og udvikling
2. Demokrati og medbestemmelse
3. Formidling af kommunens tilbud
4. Tryghed
5. Inde
6. Ude

I den følgende del beskrives målene punkt for punkt.

1. Fysisk og intel- Mål for forandring/udvikling:

lektuel vækst og udvikling	<ul style="list-style-type: none">➤ Leg og læring skal være udgangspunktet for udformningen af de fysiske rammer, som børnene færdes i.➤ Kommunens legepladser skal invitere til fantasi, kreativitet og udfordringer➤ Byrådet skal tilstræbe, at vejledende retningslinjer for kvadratmeterplads pr. barn efterleves
2. Demokrati og medbestemmelse	<ul style="list-style-type: none">➤ Børnene skal altid tages med på råd i forbindelse med en nybygning eller renovering af deres institution eller skole
3. Formidling af kommunens tilbud	<ul style="list-style-type: none">➤ Muligheder for oplevelser skal formidles ved hjælp af øget tilgængelighed og information omkring kommunens tilbud➤ Alle børn skal kende og bruge naturen som en naturlig del af deres dagligdag➤ Alle familier skal have mulighed for kendskab til naturmulighederne i Ishøj
4. Tryghed	<ul style="list-style-type: none">➤ Børn og unge skal kunne færdes trygt og sikkert i trafikken➤ De fysiske rammer i dagtilbud, skoler og uddannelsesinstitutioner skal understøtte et trygt samvær børn og børn imellem og børn og voksne imellem➤ Børn og unge skal lære at omgås såvel voksne som andre børn og unge på en måde, så alle borgere kan færdes trygt i Ishøj Kommune
5. Inde	<ul style="list-style-type: none">➤ De indendørs rammer for børn og unge skal være trygge, lyse og rummelige, samt åbne muligheder for et lærende miljø➤ De indendørs rammer for børn og unge skal være kendetegnet ved et godt lydmiljø, der mindsker 'lydstress' mest muligt
6. Ude	<ul style="list-style-type: none">➤ Udformningen af udemiljøer skal tage udgangspunkt i at skabe en verden, der er så interessant, at man ikke kan lade være med at bruge den➤ Udendørs såvel som indendørs rammer i dagtilbud, skoler og

daginstitutioner skal tage højde for handicappede børn og unges særlige behov

Se i øvrigt Ishøj Kommunes sundhedspolitik for kommunens overordnede sundhedspolitik.

Tema: Børn, fritid og kultur

Visioner

Visionen for temaet er, at kommunens fritids- og kulturaktiviteter skal bidrage til at skabe konkrete rammer for børn og unge, der sikrer, at de kan indgå i udviklende netværk. Børns kreative og innovative talenter skal udvikles gennem fritids- og kulturaktiviteter, og deres evner til at fungere i grupper, på hold og i teams skal fremmes i de tilbud kommunen og foreningslivet tilbyder.

Børn skal, ved siden af de mere organiserede fritids- og kulturaktiviteter også have plads, rum og tid til leg forstået som aktiviteter, som børn selv organiserer.

Temabeskrivelse

Temaet "Børn, fritid og kultur" sætter fokus på børn og unge i alderen 2 til 18 år.

Der er tale om fri tid, altså den tid, som man selv disponerer over. I forlængelse heraf går diskussionen på, hvordan der kan skabes de bedste rammer for, at børn og unge kan bruge denne frie tid til personlig udvikling og til at indgå i konstruktive fællesskaber og netværk.

Temaet fokuserer på såvel det konkrete indhold som på de fysiske rammer, ligesom samspillet mellem de bolignære og mere centrale fysiske rum er en del af temaet. Endelig sætter temaet også fokus på samspillet mellem organiserede og uorganiserede aktiviteter.

I forhold til dette tema kan der refereres til Standarder for sagsbehandling vedrørende "fritidsliv og samarbejde med de frivillige organisationer" og "den særlige indsats for 15-23-årige"

Børns rettigheder

- Børn har ret til at afprøve og udvikle alle deres talenter herunder også de musisk-kreative og kropslige talenter.
- Børn har ret til oplevelser.

	<ul style="list-style-type: none">➤ Børn har ret til at indgå i udviklende netværk – positive fællesskaber➤ Børn har ret til et sted at være – både i forhold til organiserede aktiviteter og i forhold til frirum for den enkelte➤ Børn har ret til at vokse op i et interkulturelt lokalsamfund, der er rummeligt og inkluderende med plads til aktive kulturmøder
Børnepolitiske mål	<p>De børnepolitiske mål under dette tema har følgende overskrifter:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kommunal helhedstænkning i forhold til fritids- og kulturaktiviteter2. Facilitetsudvikling centralt og i nærmiljøet (herunder fysiske rammer for frirum)3. Opsøgende arbejde <p>I den følgende del beskrives målene punkt for punkt.</p>
1. Kommunal helhedstænkning inden for fritids og kulturområdet	<p>Mål for forandring/udvikling:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Ishøj Kommune skal have formuleret en fælles målsætning og strategi for rammerne for børn og unges fritids- og kulturliv. Strategien skal sætte fokus på aktiviteter/tilbud i såvel et offentlig regi som i civilsamfundet (foreninger m.v.)➤ Der skal nedsættes en tværfagligt koordinations- og udviklingsgruppe med ansvar for at udarbejde et oplæg til en tværgående og helhedsorienteret indsats. Gruppen skal have repræsentanter fra offentlige institutioner og fra civilsamfundet
2. Facilitetsudvikling - centralt og i nærmiljøet. Frirum og væresteder	<ul style="list-style-type: none">➤ Ishøj Byråd skal tilstræbe en fortsat udvikling af faciliteter til fritids- og kulturaktiviteter. Dette bør ske i samarbejde/samråd med repræsentanter fra aktørerne på fritids- og kulturområdet, så facilitetsudviklingen sker i overensstemmelse med borgernes ønsker og behov➤ Som supplement til de organiserede aktiviteter, etableres rammer for at dyrke mere uorganiserede aktiviteter, gerne i de boplnære områder (multiboldbaner, skaterbaner o.lign.)➤ Kommunens fritidstilbud skal indeholde muligheder for frirum for børn og unge. Frirum skal i den forbindelse forstås som egentli-

ge væresteder eller lokaler i eksisterende institutioner, hvor børn og unge kan mødes på egne præmisser. Der skal være mulighed for voksenkontakt, ligesom der skal udarbejdes et sæt "regler" for brug af faciliteterne.

- De kommunale klubber og øvrige aktiviteter for børn (10 år og opefter) skal have åbningstider, der svarer til børns og unges behov for at benytte tilbudene

3. Opsøgende arbejde

- Organiseringen af det opsøgende arbejde inddeles i to hovedområder – et med udgangspunkt i forebyggende SSP arbejde samt et aktivitetsorienteret (i regi af Børn & Undervisning og Byråd & Kultur), som retter sig mod børns og unges fritids- og kulturliv.
- Det opsøgende arbejde i de bolignære områder styrkes ved oprettelse af flere uorganiserede aktiviteter ved boldbure og på græsplæner, hvor der evt. kan opstilles containere eller en skurvogn

Tema: Børns læring og udvikling [i kommunale institutioner]

Vision for temaet: Visionen for temaet er at kommunens medarbejdere, sammen med forældre, støtter det enkelte barn/den unge i en alsidig udvikling og tilegnelse af kompetencer og kvalifikationer.

Temabeskrivelse Temaet dækker børns kompetenceudvikling og ikke mindst muligheder for kompetenceudvikling. Det handler om, at vi skal skabe nogle rammer der giver børn og unge de bedste muligheder, for at tilegne sig viden og udvikle sig både fagligt, socialt og personligt. Børns læring og udvikling er et meget vidt begreb, og temaet fokuserer derfor på nogle af de væsentlige områder og sammenhænge, hvor børns muligheder for at udvikle kompetencer kan styrkes og fremmes.

I forhold til dette tema kan der refereres til Standarder for sagsbehandling vedrørende "den særlige indsats for 15 – 23-årige"

- Børns rettigheder**
- Børn har ret til at lære og udvikle sig fagligt, socialt og personligt i trygge rammer
 - Børn og unge – uanset social eller kulturel baggrund - har ret til at blive mødt med høje forventninger i dagtilbud, skole og uddannelsesinstitution
 - Børn og unge har ret til et godt undervisningsmiljø med professionelle og engagerede voksne
 - Børn har ret til at lære at læse og skrive
 - Børn og unge har ret til anerkendelse i forskellige fællesskaber
 - Børn og unge har ret til anerkendelse af modersmål, etnisk baggrund og religiøst tilhørsforhold
 - Børn og unge med etnisk minoritetsbaggrund har ret til at lære så godt dansk, at de bliver i stand til at gennemføre en uddannelse, der er opnåelig inden for rammerne af deres evner og med alle passende midler

	<ul style="list-style-type: none">➤ Børn har i henhold til deres alder og modenhed et medansvar for egen læring
Børnepolitiske mål	<p>De børnepolitiske mål under dette tema har følgende overskrifter:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Fysisk og intellektuel vækst og udvikling2. Tryghed3. Samarbejde mellem institution/skole og hjemmet4. Kvalificering af praksis <p>I den følgende del beskrives målene punkt for punkt.</p>
1. Fysisk og intellektuel vækst og udvikling	<p>Mål for forandring/udvikling:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Ishøj Kommune skal sikre, at personalet i dagtilbud, skoler og uddannelsesinstitutioner samt barnets forældre har de bedste betingelser for at kunne støtte barnet i dets udvikling og tilegnelse af alsidige kvalifikationer og kompetencer➤ Alle børn og unge skal have lige muligheder for at udvikle og tilegne sig kvalifikationer og kompetencer, der sætter dem i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse, uanset tilhørsforhold, religion, kultur, sprog og race➤ Kommunens tilbud skal tilstræbe, at alle børn i Ishøj får mulighed for at udvikle egen identitet, selvværd og dømmekraft, samt lærer at kunne fungere i forskellige sociale og kulturelle sammenhænge
2. Tryghed	<ul style="list-style-type: none">➤ Der skal være sammenhæng, gennemsigtighed, tilgængelighed og alsidighed i de tilbud, der er i barnets nærmiljø➤ Dagtilbud, skoler og uddannelsesinstitutioner skal samarbejde og være i dialog, for at sikre gode overgange for barnet eller den unge
3. Samarbejde mellem institution/skole og hjemmet	<ul style="list-style-type: none">➤ Samarbejdet mellem hjemmet og dagtilbud, skole eller uddannelsesinstitution skal tage udgangspunkt i Ishøj Kommunes værdier➤ Samarbejdet skal kunne finde sted uanset familiens arbejdstider➤ Kommunikationen mellem hjemmet og dagtilbud, skole eller uddannelsesinstitution skal være forståelig for alle parter➤ Samarbejdet omkring børn og unges opdragelse og udvikling skal

anerkende forældrenes rettigheder og ansvar, hvor barnets tarv dog har første prioritet

- Samarbejdet mellem hjem og dagtilbud, skole eller uddannelsesinstitution skal fremme alle børn og unges muligheder for uddannelse, samt deltagelse i det danske og globale samfund som aktive medborgere
- Børn og unge må aldrig bruges som tolke for voksne

4. Kvalificering af praksis (?)

- Alle professionelle voksne skal møde børn og unge med et resourcesyn
- Alle der arbejder med børn og unge, skal være kvalificerede til at give børn og unge læring og udvikling.
- Alle, der beskæftiger sig med børn og unge i Ishøj Kommune skal være kvalificerede til at arbejde i en mangfoldighedskultur
- Medarbejderne skal, i deres daglige arbejde, indtænke den interkulturelle dimension til fremme af en fælles Ishøj-identitet

Tema: Familie og netværk

Vision for temaet:	Visionen for temaet er at alle familier i Ishøj Kommune kan understøtte børn og unges opvækst, opdragelse, udvikling og uddannelse.
Temabeskrivelse	<p>Familiernes muligheder for at understøtte en tryk og udviklende opvækst for deres børn og unge i Ishøj Kommune sikres ved at familierne kan få tilbud om professionel hjælp og vejledning.</p> <p>Tidlig indsats, tværfagligt samarbejde og netværksmøder om børn og unge 0-18 år med særlige behov og deres familier skal sikre, at hjælp og vejledning er kvalificeret og entydig. Barnets tarv har altid første prioritet.</p> <p><i>I forhold til dette tema kan der refereres til Standarder for sagsbehandling vedrørende "Familierrådslagning" og "Tværfagligt samarbejde"</i></p>
Børns rettigheder	<ul style="list-style-type: none">➤ Børn og unge har ret til omsorg og tryghed➤ Børn og unge har ret til social inklusion➤ Børn og unge har ret til troværdige voksne, der er ansvarlige for deres trivsel – også ved akutte sociale begivenheder i familien➤ Unge har ret til at vælge sin ægtefælle➤ Børn og unge har ret til at færdes i et trygt og mobbefrit miljø
Børnepolitiske mål	<p>De børnepolitiske mål under dette tema har følgende overskrifter:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Social inklusion og integration2. Tværfagligt samarbejde3. Voksenrelationer4. Kvalificering af praksis <p>I den følgende del beskrives målene punkt for punkt.</p>
1. Social inklusion og integration	<p>Mål for forandring/udvikling:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Børn og deres familier skal opleve at de er en del af lokalsamfundet i Ishøj Kommune➤ Børn og deres familier skal opleve sig som inkluderede i sociale

sammenhænge.

2. Tværfagligt samarbejde

- Et forpligtende tværfagligt samarbejde skal sikre at udsatte børn og deres familier får den rette støtte, som de har krav på og behov for

3. Voksenrelationer

- Forældre kan – efter behov – få støtte til at udvikle gode relationer til deres børn
- Børn og unge, der er i krise, kan få støtte af en troværdig voksen, der er ansvarlig, hvis forældrene ikke magter opgaven i en periode
- Børn og unge skal så vidt muligt kunne bevare kontakten til sin familie
- Alle kommunens medarbejdere har ansvar for tidlig indsats overfor udsatte børn og unge
- Kommunens medarbejdere skal give en ansvarlig behandling af børn og unge, der henvender sig med et personligt problem

4. Kvalificering af praksis

- Alle kommunens medarbejdere skal arbejde tværfagligt og i netværk om udsatte børn og unge
- Der skal være enkelhed og kontinuitet i arbejdet med udsatte børn og unge
- Alle kommunens medarbejdere skal have kendskab til og viden om sociale, kulturelle, etniske og sproglige forskelligheder og ligheder
- Kommunens medarbejdere skal tilstræbe, at udsatte børn og unge får styrket deres netværk

Hvad siger børnene ...

I løbet af foråret 2006 har der været afholdt forskellige aktiviteter, for at inddrage børnene og deres holdninger i udarbejdelsen af børnepolitikken. Her er en kort gennemgang af nogle af de mange ting, som børn og unge i Ishøj er kommet frem med.....

Børn vil gerne have medbestemmelse – men ikke på alle områder!

Medbestemmelse er noget alle børn har ret til. Det er vedtaget i Børnekonventionen som en særskilt rettighed. Men hvad betyder det for børnene i Ishøj?

Man kunne tro at børn helst vil bestemme det hele selv, men det er slet ikke tilfældet. Børnene fra 2.klasserne vil gerne *være med* til at bestemme, men de synes også at det er godt med en voksen, der har et overordnet ansvar. De vil godt have den styring og dermed også ro, som en bestemmende voksen kan give:

"Det er godt at eleverne også bestemmer lidt, med det skal mest være de voksne – ellers lærer børn ikke noget!"

I fritiden og derhjemme er det andre voksne som pædagogerne i klubben og forældrene der bestemmer, men det er vigtigt, at man har nogle ting man selv kan bestemme:

"Når vi er ude og lege, så bestemmer man sammen"

"Man bestemmer om sig selv. Jeg bestemmer selv, hvem jeg vil være, når jeg leger."

Vores 5.klasses elever efterlyser større indflydelse på de nære ting i deres hverdag. Så som hvem de må sidde ved siden af, indretning af klasseværelset og at de må komme med forslag til ture. De har også den holdning, at læreren ikke kan undværes, og det er læreren der sikrer ro og orden.

"Det er godt at læreren bestemmer, ellers bliver der ballade og uro"

"Det er godt at lærerne bestemmer, men ikke når de presser én til at sidde ved siden af én, man ikke kan lide"

Elevdemokratiet fungerer i Ishøj!

Demokrati og medbestemmelse bliver blandt andet udøvet igennem skolernes elevråd. I februar 2006 lavede vi et interview med de 5 skolers elevrådsformænd, hvor samtalen især drejede sig om

elevernes demokrati og medbestemmelse på skolerne. De fleste er meget tilfredse med den indflydelse de kan få via elevråd, og kan selv tage initiativer til mange aktiviteter på deres skole. Også samarbejdet med skolebestyrelserne bliver omtalt positivt:

"Hos os vil de (skolebestyrelsen, red.)gerne have os med, rigtig meget, og høre vores synspunkter, vi får faktisk løn for det – 100 kroner per møde. Vi gør det ikke for pengene, mig og den anden der sidder i skolebestyrelsen, vi vil det virkelig gerne, og de hører rigtig meget på os."

Elevrådene er meget opmærksomme på at alle elever på deres skole blive hørt, også de mindste. Der er et stort engagement, og problemer med fx mobning eller rengøring i klasseværelserne er blevet sat effektivt på dagsordenen via kampagner:

"Vi har kørt en kampagne, for der var mange der klagede over rengøringen. Så vi kørte en kampagne der hedder "Ren skole", hvor rengøringspersonalet og elever og lærere vurderede hvordan klassen så ud, om der var rent nok. Så havde vi en smiley-ordning, så man fik kryds ved en smiley og i de mindre klasser havde vi konkurrencer.

Det var elevrådet der satte kampagnen op, og det var på baggrund af en Undervisningsmiljøvurdering (UMV)".

"Vi vurderer hele tiden vores skole, for vores skole er lige blevet lavet om og har kostet mange penge. Vi snakker meget om at vedligeholde vores skole og passe på den".

Et fælles elevråd for alle skoler i Ishøj

En af de ting der bliver efterlyst er et fælles elevråd for alle seks skoler i kommunen. Elevrådsformændene har et godt blik for, hvordan demokratiet fungerer, og hvordan de kan få det optimale ud af deres position. Derfor ser de det også som en fordel, hvis der blev dannet et fælles elevråd, der kunne mødes nogle gange om året, orientere hinanden om, hvad de forskellige skoler laver af aktiviteter og kampagner, og også styrke samarbejdet med Ungerådet.

Hvad er medbestemmelse i børnehaven?

Børnehavebørnene har også en idé om, hvad medbestemmelse er for dem. Børnene har generelt ikke en klar fornemmelse af, om de synes de selv skal bestemme noget. Dog nævner nogle børn, at de godt vil være med til at bestemme det legetøj der skal indkøbes til børnehaven.

De ville også gerne selv have større indflydelse på, hvornår de skal ud på legepladsen. Det er irriterende, når de voksne siger at de *skal* på legepladsen:

”Kunne du tænke dig at bestemme noget i børnehaven? Ja, hvornår man skal gå ud på legepladsen.”

”Hvornår kunne du tænke dig at gå på legepladsen? Ingen af dagene! Hvorfor ingen af dagene? Fordi så skal man have flyverdragt på om vinteren....Jeg synes det er bedst når det er sommer.”

”Skal I altid på legepladsen? Ja hele tiden...ej undtagen når det regner”.

Børn vil have engagerede voksne...

Børn har ret til engagerede voksne. Sådan står der i børnepolitikken, og børnene selv giver også udtryk for at de har gerne vil være sammen med engagerede voksne.

Lidt populært kan man sige, at børnene ikke gider have en pædagog rendende efter sig hele tiden, men de vil gerne være sammen med lærere, pædagoger, foreningsledere, opsøgende medarbejdere og andre 'professionelle voksne', der udviser engagement, og tager dem alvorligt.

”Hvordan er man en god voksen i børnehaven? Jette! Hun laver sprogstimulering med os, og hun er også sød.”

Tryghed og venskab

At føle sig tryk i sin hverdag er selvfølgelig vigtigt for børn. Børnene selv knytter tryghed sammen med venskab. At have en god ven betyder at man har en at gå til, en der hjælper og at man er accepteret og ikke bliver mobbet. Betydningen af en god ven kan simpelthen ikke understreges nok:

En god ven er...

En der vil have andre med i legen...

En der hjælper andre, en som ikke bestemmer alt...

En der ikke holder nogen udenfor...

En, der hjælper med at lede efter en, hvis man er blevet væk...

Trygheden starter på gaden...

De større elever taler også om tryghed i forhold til det at færdes i Ishøj. Mange er utrygge ved at færdes omkring centeret og stationen om aftenen.

Utrygheden er også ofte forbundet med vejen hjem fra skole, klub eller fritidsaktivitet. Her fortæller flere, at de har oplevet at blive mobbet og truet af det, de kalder 'bander'.

Street Team spiller en stor rolle for mange af børnenes færden efter skoletid, og bliver også nævnt i flere sammenhænge. Børnene kender dem, og ved, at de kan hente hjælp hos dem.

"Du kan da bare snakke med Street Team i de sorte jakker. De snakker også med dem, der laver ballade, og hjælper når man er ked af det."

"Kan Michael ikke bare være hos os på gaden når vi skal hjem, for ham kender vi, og han går med os."

Tryghed i børnehaven

At have venner og kammeratskab betyder meget for børnene. Og for at være en god ven, skal man være god til at lege. Børnene kan ikke lide at blive skældt ud hverken af andre børn eller af de voksne. Det værste er at blive drillet og mobbet og have sure voksne.

"Er der noget du ikke kan lide i børnehaven? Jeg kan ikke lide at der er andre der skælder mig ud...det gør de voksne og nogle af børnene."

Børn vil gerne lære...

De fleste af børnene, uanset alder, har et stort ønske om at tilegne sig ny viden. De ældste elever er opmærksomme på læreren som en autoritet og en nødvendig autoritet, for at kunne lære noget.

Der er både i daginstitutioner og skoler en læringskultur, der gør, at børnene ser læring som noget positivt.

"Hvad er der godt at lave i børnehaven? Sprogstimulering...det er det bedste. Så læser man i en bog og alt sådan noget."

"Læreren bestemmer, hvad børnene skal lære, men vi har også foreslået nogle emner, som blev taget op i undervisningen – f.eks. et emne om Ku Klux Klan..."

"Det er godt at komme i femte klasse, vi lærer mere nu end før."

Eleverne har også en både kritisk og konstruktiv holdning til planlægning af undervisningen. I vores møde med 5.klasserne fortalte de, at de godt ville være med til at diskutere rækkefølgen af timer, så

man nogle gange samlede timerne. Det mest radikale forslag gik på, at man i en måned ikke havde gymnastik, så man i stedet kunne have gymnastik en hel dag.

Ønsker, forandringer, forbedringer...

Børn og unge har selvfølgelig fået taletid i forbindelse med udarbejdelse af børnepolitikken – og den har de udnyttet! Det ville være for omfattende at gengive alle deres idéer, håb og ønsker for fremtiden og for Ishøj, så her er et udpluk af citater, fra de arrangementer, der er blevet afholdt:

"Man skal kunne lære og svømme fra 2.klasse".....

"En crossbane i Ishøj".....

"Ren by – alle skal rydde op efter sig!"....."Vi vil gerne have flere ture i skolen. Også andre steder end Naturskolen.".....

"Kan vi ikke få en børnetelefon her i Ishøj hvor vi kan snakke uden at læreren/kontoret ved det eller får det at vide af de voksne/lærere."

"Vi vil gerne have et mødested for os, der ikke går i klub.".....

"Der er for meget byggeri. Vi skal passe på, at den grønne natur ikke forsvinder.".....

"Mindre vold og mobning. I klubben skal der passes bedre på de små børn.".....

"I skal åbne en ny klub. Den skal være åben om søndagen fordi det er kedeligt om søndagen, vi sidder altid ved centeret fordi vi ikke ved hvad vi skal lave.".....

"Vi vil have en ungdomsskole vi alle kan føle os trygge og velkomne i! Der er kun én i Ishøj, og den er totalt domineret af alle de forkerte

typer. Vi andre har ingen steder at være om aftenen, og vi har det ikke godt med at være der.”

”Hennes&Mauritz skal væk – min mor bruger for lang tid derinde!”

”Der skal være flere koncerter.”

